

## **61 . Corna | Comuna: Roșia Montană | Județ: Alba | Punct: Tăul Cornei | Anul: 2002**

**Anul:** 2002

**Cod RAN:** 6832.02

**Perioade:** Preistorie, Antichitate, Evul Mediu, Perioada modernă

**Epoci:** Epoca bronzului, Epoca romană timpurie, Evul Mediu, Perioada modernă

**Categorii sit:** Religios, ritual și funerar

**Autori:** Virgil Apostol, Angelica Bălos, Vitalie Bârcă, Eugenia Beu-Dachin, Ionuț Bocan, Mihai Cristian Căstăian, Radu Ciobanu, Sorin Cleșiu, Sorin Ilie Cociș, Călin Cosma, Mircea Mihail Dabîca, Paul Damian, Matei Drîmbărean, Constantin Ilieș, Constantin Inel, Andrei Mircea Măgureanu, Felix Marcu, Vasile Moga, Sorin Nemeti, Gelu Oloșutean, Liana Loredana Oța, Adriana Pescaru, Cristinel Plantos, Daniel Spănu, Ioan Stanciu, Christina Știrbulescu, Ovidiu Țentea, Costin Daniel Țuțuianu, Adrian Ursuțiu, Mihai Vasile, Valentin Voișian, Vlad Vintilă Zirra, Marius Dincă

**Instituții:** Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Universitatea București, Facultatea de Istorie

### **Raport**

În perioada cuprinsă între lunile iunie-octombrie 2002 în cadrul "Programului Național de Cercetare Alburnus Maior" a fost supus spre cercetare științifică în vederea epuizării și degrevării de sarcină arheologică un platou amplasat la 100 m vest de Tăul Cornei, între Masivul Cărnici (Piatra Corbului) și Vârful Ghergheleu.

În vara anului 1983, în locul în care apăruse mai înainte un sfinx funerar, a fost descoperit soclul unei stele funerare de dimensiuni mari. În primăvara anului 1994 pe proprietatea Dumitraș Ioan a apărut un al doilea sfinx funerar<sup>1</sup>

Acest punct a fost supus investigării arheologice în campania anului 2000 când un colectiv al Muzeului Național al Unirii Alba Iulia a deschis trei secțiuni de sondaj pe proprietățile Dumitraș Ioan și Jurcă Letiția. Aici au fost investigate opt morminte de incinerare care au fost datate, cu ajutorul inventarului funerar recoltat, în epoca romană<sup>2</sup>. Zona necropolei a fost împărțită, în campania 2002, în șase sectoare aflate pe proprietățile: Dumitraș Ioan (1866,65 m<sup>2</sup>), Furdul Petru (2007 m<sup>2</sup>), Jurcă Letiția (2312,92 m<sup>2</sup>), Golgoț Benjamin (610 m<sup>2</sup>). Suprafața totală cercetată însumează 107 unități de săpătură ceea ce înseamnă 6796,57 m<sup>2</sup>, reușindu-se astfel să se cerceteze în jur de 95% din suprafața pe care o ocupa.

În cele 107 de casete sau secțiuni epuizate au fost identificate și cercetate un număr de 315 de

---

morminte. Majoritatea mormintelor (278) dispun de resturi cinerare arse la ustrinum, iar 37 morminte conțin resturi cinerare cu arderea efectuată pe loc. Dintre acestea, 26 de complexe au gropile de formă rectangulară, ovală sau circulară, cinci beneficiază de ring (din care o groapă cu ring și pseudo-dromos), iar șase sunt acoperite cu pietre.

Inventarul funerar prelevat din mormintele din această categorie conține: șase monede (două descoperite în gropi acoperite cu pietre), opaițe, ulcioare, fragmentele unei amfore, unguentaria, fragmente de la o oglindă de bronz, de formă pătrată, crampoane, cuie, o gemă cu reprezentarea lui Jupiter tronans, dălțițe de fier, căni. În nouă morminte nu a putut fi reperat nici un inventar (patru sunt gropi simple, iar cinci sunt gropi împrejmuite de ring).

Din cele 278 de morminte care dispun de resturi cinerare arse la ustrinum 203 de morminte au gropi simple, de formă rectangulară, circulară și ovală (relativ rare), iar 74 de morminte dispun de o amenajare aproximativ circulară (ring) compusă din pietre de dimensiuni diferite, nefasonate și așezate una lângă alta fără nici un fel de liant. Amenajările împrejmuesc o singură groapă sepulcrală. Într-un singur caz a fost descoperită o incintă funerară de formă circulară în care au fost cercetate patru morminte. Gropile au marginile ușor rotunjite și cu o dungă de arsură la roșu sau de culoare neagră. Resturile cinerare sunt depuse în partea inferioară a gropii împreună cu cenușa rezultată în urma cremației. Doar trei morminte au avut depuse resturile cinerare în urnă (în cele trei cazuri recipientul este din ceramică). Doar o urnă a fost descoperită într-o groapă împrejmuită de ring.

Din 57 de morminte nu a fost prelevat nici un fel de inventar.

Orientarea predilectă a gropilor sepulcrale din aria funerară de la Tăul Cornei o constituie două axe: E - V și N - S, cu mici deviații.

Obiectele care constituie inventarul mormintelor sunt dispuse, de cele mai multe ori, pe limita superioară a gropilor sepulcrale, în principiu pe laturile lungi. Inventarul predilect, relativ sărac și într-o stare precară de conservare, al complexelor funerare este compus din: recipiente ceramice: ulcioare, afumătoare, vase tip borcan, castroane, cănițe, opaițe (unele șampilate cu mărcile de olar: "MURRI", "OPTATI" "FESTI", "FAOR"); obiecte de fier: cuie, crampoane, lame de cuțite, unelte de miner, ținte, piroane, cadrul metalic al unei cutii de lemn; obiecte de bronz: un inel, oglinzi, chei; recipiente de sticlă: unguentaria, guttus, 19 monede de bronz (din păcate cea mai mare parte din ele sunt extrem de corodate, deci ilizibile), un denar, o gemă, cercel fragmentar, probabil din argint, piese de sculptură funerară (doi lei funerari de calcar), piese din obsidian și silex.

În afara perimetrului necropolei, în zona limitrofă acesteia, au mai fost cercetate șase proprietăți: Jurcă Grațian (49,5 m<sup>2</sup>), Petrean Doina (82,5 m<sup>2</sup>), Vasinca Ilie (32 m<sup>2</sup>) Ciani Iosif și Petruța Vasile (90 m<sup>2</sup>). În secțiunile de pe proprietatea lui Petrean Doina au fost descoperite următoarele: bolovani legați cu pământ sub forma unui zid, digul unui tău, urmele unui ustrinum. În urma săpăturii realizate pe proprietatea lui Petrean Doina (la nord de zona necropolei), a fost cercetat un complex de dimensiuni mari (11 x 4 m). Prezența arsurii, a urmelor abundente de cărbune de lemn, a lutuiei compacte de culoare roșiatică, consistența stratului (cu o grosime de 0,40 m) reprezintă o posibilă dovadă la descoperirea unui ustrinum. Nu au apărut materiale arheologice.

În secțiunile de pe proprietatea lui Vasinca Ilie au fost descoperite următoarele: urmele unui dig și a unui sistem de aducțiune datate în secolele XVIII - XIX.

În secțiunile cercetate pe proprietățile: Jurcă Grațian, Ciani Iosif și Petruța Vasile nu au fost descoperite vestigii arheologice. [Paul Damian, Christina Știrbulescu]

---

### ***Informații suplimentare online***

[Raportul 1929 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)